

УДК 005.591.3-021.387:352]-047.44(477.44)

DOI <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-2.15>

Олександр МУДРАК

доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, природничих та математичних наук, Комунальний заклад вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти»
ov_mudrak@ukr.net

ORCID: 0000-0002-1776-6120

Олександр ШВЕЦЬ

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», Комунальний заклад вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти»
oleksandrshvets89@gmail.com

ORCID: 0009-0009-9936-1319

АНАЛІЗ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В СТРАТЕГІЯХ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. Стратегія збалансованого розвитку територіальної громади – це офіційний документ, що визначає майбутнє її розвитку на тривалий період. Метою такої стратегії є забезпечення сталого розвитку територіальної громади, де враховуються соціально-інституційні, економічні і екологічні індикатори. У цьому документі обов'язково враховуються переваги і недоліки у розвитку громади, а також її наявні ресурси, проводиться так званий SWOT-аналіз. Однак не всі територіальні громади мають можливість створити і ефективно втілити в життя стратегію сталого розвитку через застарілі підходи та відсутність реакції на сучасні соціальні, економічні і екологічні виклики. Тому наразі важливо дослідити, аналізувати і розробляти ефективні методи стратегічного планування, які мають допомогти громадам у створенні власних дієвих стратегій. Саме тому нами досліджено чи враховано цілі сталого розвитку в прийнятих органами місцевого самоврядування стратегіях розвитку територіальних громад Вінницької області.

Методологія дослідження. Для дослідження було використано метод аналізу офіційних вебресурсів органів місцевого самоврядування на предмет наявності чи відсутності документів (рішень сесій) про затвердження стратегій розвитку територіальних громад, а також врахування в них цілей сталого розвитку.

Наукова новизна. У нашому дослідженні вперше проаналізовано всі 63 територіальні громади Вінницької області на предмет наявності у них затверджених документів (рішень сесій), що декларують наявність стратегії сталого розвитку конкретної громади.

Висновки. У ході дослідження з'ясовано, що у більшості територіальних громад Вінницької області є розроблена стратегія сталого розвитку. Відсутня така стратегія сталого розвитку тільки у 2 громадах із загального числа 63 територіальних громад. Це свідчить про високий рівень організації управління територіальними громадами і передумови для розвитку соціально-економічного і природно-ресурсного потенціалу цих громад. Цілі сталого розвитку враховано в 36 стратегіях розвитку територіальних громад, а 25 стратегіях ці цілі не враховано, що потребує суттєвого доопрацювання.

Ключові слова: управління, територіальні громади, моніторинг, стратегія, сталий розвиток.

Oleksandr MUDRAK

Doctor of Agricultural Sciences, Professor, Head of the Department of Ecology, Natural and Mathematical Sciences, Municipal Institution, Public Higher Educational Establishment “Vinnytsia Academy of Continuing Education”

ov_mudrak@ukr.net

ORCID: 0000-0002-1776-6120

Oleksandr SHVETS

Applicant for Higher Education of the Third (Educational and Scientific) Level in Specialty 281 “Public Management and Administration”, Public Higher Educational Establishment “Vinnytsia Academy of Continuing Education”

oleksandrshvets89@gmail.com

ORCID: 0009-0009-9936-1319

ANALYSIS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS IN THE DEVELOPMENT STRATEGIES OF TERRITORIAL COMMUNITIES OF VINNYTSIA REGION

Abstract. The strategy of balanced development of a territorial community is an official document that defines its future development over a long period. The goal of such a strategy is to ensure the sustainable development of the territorial community, taking into account social-institutional, economic, and environmental indicators. This document necessarily considers the strengths and weaknesses of the community's development, as well as its available resources, through a so-called SWOT analysis. However, not all territorial communities have the opportunity to create and effectively implement a sustainable development strategy due to outdated approaches and the lack of response to modern social, economic, and environmental challenges. Therefore, it is essential to study, analyze, and develop effective strategic planning methods that can help communities create their own effective strategies. This is why we investigated whether the Sustainable Development Goals (SDGs) are considered in the development strategies of territorial communities in the Vinnytsia region, as adopted by local self-government bodies.

Research Methodology. The study employed the method of analyzing official websites of local self-government bodies for the presence or absence of documents (session resolutions) approving the development strategies of territorial communities and the inclusion of Sustainable Development Goals in these strategies.

Scientific Novelty. Our study is the first to analyze all 63 territorial communities in the Vinnytsia region for the presence of approved documents (session resolutions) declaring the existence of a sustainable development strategy for a specific community.

Conclusions. The study revealed that most territorial communities in the Vinnytsia region have developed a sustainable development strategy. Only 2 out of 63 territorial communities lack such a strategy, indicating a high level of organization in the management of territorial communities and prerequisites for the development of the socio-economic and natural resource potential of these communities. Sustainable Development Goals are included in 36 of the development strategies of territorial communities, while 25 strategies do not consider these goals, requiring significant revision.

Key words: management, territorial communities, monitoring, strategy, sustainable development.

Постановка проблеми. Стратегія сталого розвитку територіальної громади – пріоритетне питання, що потребує врахування багатьох чинників. Децентралізаційна реформа визначає необхідність переорієнтації територіальних громад та забезпечення стабільних соціальних, економічних і екологічних умов для власного зростання і розвитку. Однак не всі територіальні громади мають змогу сформулювати та чітко дотримуватися ефективної стратегії сталого розвитку. Підходи до створення стратегії громади часто є застарілими та не відповідають сучасним викликам. Саме тому надзвичайно важливо досліджувати стратегії сталого розвитку територіальних громад, аналізувати їх, розробляти поради і методики ефективного стратегічного планування, що можуть бути використані громадами на основі соціальних, економічних і екологічних індикаторів для ефективного управління.

Метою дослідження – наявність чи відсутність цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку 63 територіальних громад Вінницької області.

Об'єкт дослідження – нормативні документи, що засвідчують наявність стратегії розвитку конкретної територіальної громади.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Сьогодні чимало дослідників концентрують

увагу на дослідженнях стратегій сталого розвитку на міжнародному і національному рівнях. Однак дослідження стратегій сталого розвитку територіальних громад, які б проводили оцінку природно-ресурсного і виробничого потенціалу, SWOT-аналіз соціо-економіко-екологічної системи громади, її аналіз і оцінку економічного, соціального і екологічного стану, стратегічних напрямів цілей і завдань, реалізації та моніторингу дуже мало. Зокрема, З. Бурик досліджує функції стратегічного планування та їх зміну в контексті сучасних вимог, зміни цінностей і розвиток економічної думки [1]. Особливості виконання функції стратегічного планування в державному управлінні окреслює Н. Щербак [11]. У Дослідника О. Коваленка можна знайти інформацію про природно-ресурсний і екомодернізаційний виміри стратегічного планування [3]. О. Фурдичко і О. Шкуратов зазначають, що надважливу роль у розвитку стратегічного планування відіграє розуміння розвитку господарської системи із плином часу [10]. С. Романюк вважає, що стратегічний план засновується на двох антагоністичних принципах: баченні майбутнього і водночас на гнучкості, адаптивності та пристосуванні до вимог теперішнього часу [9]. Стратегії розвитку туризму та індекси сталого розвитку досліджують Г. Непейна та Н. Сербулова [6]. Практичні розробки страте-

гій місцевого сталого розвитку подані в працях М. Клименка, В. Боголюбова, Л. Клименко, О. Брежицької, О. Клименка [2; 8], а матеріали по сталому розвитку Вінницької області подані в працях О. Мудрака, Г. Мудрак [4–5].

Виклад основного матеріалу. Стратегія розвитку територіальної громади є документом, у якому визначено бачення розвитку цієї громади у тривалому часовому періоді. Вона має передбачати механізм сталого соціально-економічного зростання та рівень екологічної безпеки цієї громади, обов’язково враховувати сильні та слабкі сторони громади, а також наявні у ній ресурси.

Вінницька область – одна з лідерів в Україні за кількістю ухвалених територіальними громадами стратегій розвитку. На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» (табл. 1) [7], майже всі громади Вінниччина охоплені стратегічним плануванням.

Висновки. Метою стратегії сталого розвитку територіальної громади є вирішення

Таблиця 1

Наявність стратегій розвитку в територіальних громадах Вінницької області (станом на 01 серпня 2024 року)

№ з/п	Назва органу місцевого самоврядування	Наявність стратегії сталого розвитку та посилання на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування	Чи враховано у стратегії розвитку цілі сталого розвитку
1	2	3	4
Вінницький район			
1	Вінницька міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0, затверджена рішенням 6 сесії Вінницької міської ради 8 скликання від 26 лютого 2021 року № 194 https://www.vmr.gov.ua/stratetiia	Враховано
2	Агрономічна сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Агрономічної сільської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 10 сесії Агрономічної сільської ради 8 скликання від 31 травня 2021 року № 479 https://agronomichna-gromada.gov.ua/strategiya-gromadi-21-58-25-14-07-2021	Не враховано
3	Вороновицька селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Вороновицької об’єднаної територіальної громади на 2020–2027 роки, затверджена рішенням 60 сесії Вороновицької селищної ради 8 скликання від 22 жовтня 2020 року https://votg.gov.ua/strategiya-rozvytku	Не враховано
4	Гніванська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Гніванської міської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 9 сесії Гніванської міської ради 8 скликання від 05 січня 2022 року № 453 https://gnivan-miskrada.gov.ua/docs/1122599	Не враховано
5	Іллінецька міська рада	Наявна Стратегія сталого розвитку Іллінецької міської об’єднаної територіальної громади на період 2020–2027 роки, затверджена рішенням 55 сесії Іллінецької міської ради 8 скликання від 12 грудня 2019 року № 1150 https://illintsi-mrada.gov.ua/documents/43654-pro-zatverdzenia-strategiyi-stalogo-rozvytku-illineckoyi-miskoyi-objednanoyi-teritorialnoyi-gromadi-na-period-2020-2027-r	Враховано
6	Липовецька міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Липовецької територіальної громади на період до 2030 року, затверджена рішенням 11 сесії Липовецької міської ради 8 скликання від 23 березня 2021 року № 233 https://lyp.gov.ua/strategiya-2030-09-58-06-05-04-2021	Враховано

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
7	Літинська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Літинської селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 12 сесії Літинської селищної ради 8 скликання від 24 листопада 2021 року № 2741 https://www.lityn-selrada.gov.ua/osnovni-stratehichni-napriamky-rozvytku-terytorialnoi-hromady/strategiya-rozvitku-litinskoji-selishchnoji-teritorialnoji-gromadi	Не враховано
8	Лука-Мелешківська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Лука-Мелешківської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 8 сесії Лука-Мелешківської сільської ради 8 скликання від 12 березня 2021 року № 226 https://lmotg.gov.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83.pdf	Не враховано
9	Немирівська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегічного плану розвитку Немирівської міської об'єднаної територіальної громади на період до 2022 року, затверджена рішенням 1 сесії Немирівської міської ради 1 скликання від 20 листопада 2018 року № 358 https://nemyriv-mrada.gov.ua/strategiya-rozvitku-teritorialnoi-gromadi-15-05-03-17-10-2017	Не враховано
10	Оратівська селищна рада	Наявна Про Стратегію розвитку Оратівської селищної територіальної громади на 2021–2030 роки, затверджена рішенням 11 сесії Оратівської селищної ради 8 скликання від 30 серпня 2021 року № 670 https://orativska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-na-20212030-roki-14-52-53-18-05-2021	Враховано
11	Погребищенська міська рада	Наявна Про Стратегію розвитку Погребищенської міської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 12 сесії Погребищенської міської ради 8 скликання від 24 червня 2021 року https://pogmrada.gov.ua/images/doc/21/01/210603_strat_01.pdf	Не враховано
12	Стрижавська селищна рада	Наявна Про Стратегію розвитку Стрижавської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 9 сесії Стрижавської селищної ради 8 скликання від 25 березня 2021 року № 1 https://stryzhavska-rada.gov.ua/strategiya-rozvitku-strizhavskoi-tg-do-2030-roku-10-35-52-02-03-2021	Враховано
13	Сутисківська селищна рада	Наявна Про Стратегію розвитку Сутисківської селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 9 сесії Сутисківської селищної ради 8 скликання від 18 листопада 2021 року № 185 https://sutysky-rada.gov.ua/strategiya-rozvitku-sutiskivskoi-selishchnoi-teritorialnoi-gromadi-do-2030-roku-12-01-34-06-02-2022	Враховано
14	Тиврівська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Тиврівської селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 23 сесії Тиврівської селищної ради 8 скликання від 21 червня 2022 року № 2093 https://tyvriv-miskrada.gov.ua/strategiya-12-21-18-13-07-2023	Враховано
15	Турбівська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Турбівської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 10 сесії Турбівської селищної ради 8 скликання від 28 квітня 2021 року № 8/10-219 https://ttg.gov.ua/strategiya-2030-12-24-20-30-04-2021	Враховано

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
16	Якушинецька територіальна громада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Якушинецької територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 6 сесії Якушинецької сільської ради 8 скликання від 23 квітня 2021 року № 244 https://yakushynecka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-1530867536	Не враховано
Гайсинський район			
17	Гайсинська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Гайсинської міської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 16 сесії Гайсинської міської ради 8 скликання від 18 червня 2021 року № 1 https://haisyn-municipality.gov.ua/pub-info/37278-strategiia-rozvitku-teritorialnoyi-gromadi-do-2030-roku	Враховано
18	Бершадська міська рада	Наявна Про Стратегію розвитку Бершадської міської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 6 сесії Бершадської міської ради 8 скликання від 10 березня 2021 року № 141 https://radabershad.gov.ua/news/743-strategiya-rozvitku.html	Враховано
19	Дашівська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Дашівської громади на період до 2030 року, затверджена рішенням 14 сесії Дашівської селищної ради 8 скликання від 19 листопада 2021 року № 628 https://dashiv-rada.gov.ua/docs/1623784	Не враховано
20	Джулинська сільська рада	Відсутня	–
21	Краснопільська сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Краснопільської об'єднаної територіальної громади до 2027 року https://krasnopilka-gromada.gov.ua/news/1592842880	Не враховано
22	Кунківська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Кунківської сільської ради на 2018–2025 роки, затверджена рішенням 9 сесії Кунківської сільської ради 7 скликання від 12 квітня 2018 року № 1 https://kunkivska-gromada.gov.ua/news/1636022151	Не враховано
23	Ладизинська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку міста Ладизина до 2025 року, затверджена рішенням 13 сесії Ладизинської міської ради 7 скликання від 08 листопада 2023 року № 428 https://ladrada.gov.ua/normativni-akty/rishennia-sesii/2017-rik/rishennia-13-sesii-7-sklykannia-z-poimennym-holosuvanniam-deputativ.html	Не враховано
24	Ободівська сільська рада	Наявна Про Стратегію розвитку Ободівської сільської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 30 сесії Ободівської сільської ради 8 скликання від 23 грудня 2021 року № 2056-30/2021 https://obodivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-obodivskoi-stg-do-2030-16-52-07-03-11-2021	Не враховано
25	Ольгопільська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Ольгопільської сільської територіальної громади на 2021–2030 роки, затверджена рішенням 8 сесії Ольгопільської сільської ради 8 скликання від 17 травня 2021 року № 172 https://olgopilska-gromada.gov.ua/rozvitok-gromadi-09-10-53-11-05-2021	Не враховано
26	Райгородська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Райгородської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 24 сесії Райгородської сільської ради 8 скликання від 22 грудня 2021 року № 1480 https://raygorod-otg.gov.ua/strategiya-rozvitku-16-54-08-28-06-2023	Враховано

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
27	Соболівська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Соболівської територіальної громади на 2022–2030 роки, затверджена рішенням 19 сесії Соболівської сільської ради 8 скликання від 22 грудня 2021 року № 689 https://sobolivska-gromada.gov.ua/news/1638796376	Враховано
28	Теплицька селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Теплицької територіальної громади на 2022–2030 роки, затверджена рішенням 16 сесії Теплицької селищної ради 8 скликання від 30 листопада 2021 року https://teplyk-vin.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-20-37-47-28-05-2021	Враховано
29	Тростянецька селищна рада	Наявна Про стратегічний план розвитку Тростянецької об'єднаної громади на період 2019–2030 років, затверджена рішенням 25 сесії Тростянецької селищної ради 7 скликання від 12 червня 2019 року № 291 https://trostyanec-gromada.gov.ua/rozdil-u-verhnomu-menju-15-14-34-30-05-2019	Враховано
30	Чечельницька селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Чечельницької селищної територіальної громади на 2022–2030 роки, затверджена рішенням 19 сесії Чечельницької селищної ради 8 скликання від 27 січня 2022 року № 593 https://chechelnytska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-chechelnicikoi-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-na-2022-%E2%80%93-2030-roki-14-47-07-26-01-2022	Враховано
Жмеринський район			
31	Жмеринська міська рада	Наявна Про Стратегію розвитку міста Жмеринки до 2030 року, затверджена рішенням 49 сесії Жмеринської міської ради 7 скликання від 10 жовтня 2019 року № 821 https://zhmerinka-adm.gov.ua/pages/strategija-rozvitku	Враховано
32	Барська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Барської міської територіальної громади на 2021–2030 роки, затверджена рішенням 9 сесії Барської міської ради 8 скликання від 06 травня 2021 року № 1 https://bar-city.gov.ua/stratehiya-2030	Враховано
33	Джуринська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Джуринської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 14 сесії Джуринської сільської ради 8 скликання від 16 грудня 2021 року № 520 https://dzhurynska-gromada.gov.ua/strategiya-16-49-14-21-07-2022	Враховано
34	Копайгородська селищна рада	Наявна Стратегія розвитку Копайгородської територіальної громади 2030 https://kopaigorod-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-11-44-33-07-09-2022	Не враховано
35	Мурафська сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Мурафської сільської територіальної громади до 2030 року (проект) https://murafska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-murafskoi-gromadi-do-2030-roku-16-02-52-20-10-2021	Враховано
36	Северинівська сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Северинівської сільської територіальної громади 2022–2030 роки (проект) https://svrn.gov.ua/strategiya-16-33-22-29-06-2021	Враховано
37	Станіславчицька сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Станіславчицької територіальної громади до 2030 року https://strada.vn.ua/images/news/newsfiles/strategiya.docx	Не враховано

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
38	Шаргородська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Шаргородської міської територіальної громади на 2021–2030 роки, затверджена рішенням 7 сесії Шаргородської міської ради 8 скликання від 11 березня 2021 року № 47 https://shargorod-miskrada.gov.ua/docs/665012	Не враховано
Могилів-Подільський район			
39	Могилів-Подільська міська рада	Наявна Про Стратегію розвитку Могилів-Подільської міської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області до 2030 року, затверджена рішенням 9 сесії Могилів-Подільської міської ради 8 скликання від 30 червня 2021 року № 248 https://www.mpmr.gov.ua/strategia-rozvitku-mogiliv-podilskoi-miskoi-teritorialnoi-gromadi-do-2030-roku.html	Враховано
40	Бабчинецька сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Бабчинецької сільської територіальної громади Могилів-Подільського району Вінницької області до 2030 року https://babchynetska-gromada.gov.ua/stratehiya-rozvytku/stratehiya-rozvytku	Не враховано
41	Вендичанська селищна рада	Наявна Стратегія розвитку територіальної громади Вендичанської селищної ради до 2030 року https://vendichanska-gromada.gov.ua/album/6857	Не враховано
42	Муровано-куриловецька селищна рада	Наявна Про Стратегію розвитку Мурованокуриловецької селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 10 сесії Мурованокуриловецької селищної ради 8 скликання від 02 червня 2021 року № 349 https://murkur-gromada.gov.ua/proekt-strategii-rozvitku-murovanokuriloveckoi-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-na-20212030-roki-14-31-28-24-03-2021	Враховано
43	Чернівецька селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Чернівецької селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 7 сесії Чернівецької селищної ради 8 скликання від 16 квітня 2021 року № 300 https://rada.info/upload/users_files/04326856/eac0f5b732bcf94dc1697dbfb766ab27.pdf	Враховано
44	Ямпільська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Ямпільської міської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 6 сесії Ямпільської міської ради 8 скликання від 23 березня 2021 року № 323 https://yampil-miskrada.gov.ua/proekt-strategiya-rozvitku-15-55-06-11-03-2021	Не враховано
45	Яришівська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Яришівської сільської територіальної громади на 2021-2027 роки, затверджена рішенням 7 сесії Яришівської сільської ради 8 скликання від 19 березня 2021 року https://yaryshivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-yarishivskoi-teritorialnoi-gromadi-2030-18-06-18-07-08-2021	Не враховано
Тулчинський район			
46	Тулчинська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегічного плану розвитку Тулчинської міської об'єднаної територіальної громади на період до 2030 року, затверджена рішенням 23 сесії Тулчинської міської ради від 15 січня 2018 року https://tulchynska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-12-08-18-04-12-2017	Враховано
47	Брацлавська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Брацлавської селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 21 сесії Брацлавської селищної ради 8 скликання від 10 грудня 2021 року № 942 https://bratslav-rada.gov.ua/pages/15494-strategiya-rozvitku	Враховано

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
48	Вапнярська селищна рада	Відсутня	–
49	Городківська сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Городківської сільської територіальної громади до 2030 року https://gosilrada.gov.ua/strategiya-rozvitku-12-06-56-02-07-2021	Враховано
50	Крижопільська селищна рада	Наявна Про План заходів на 2024-2026 роки з реалізації Стратегії розвитку Крижопільської територіальної громади до 2030 року, затверджений рішенням 39 сесії Крижопільської селищної ради 8 скликання від 27 жовтня 2023 року № 1536 https://krzggromada.gov.ua/docs/1522187	Враховано
51	Піщанська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Піщанської селищної територіальної громади до 2025 року, затверджена рішенням 17 сесії Піщанської селищної ради 8 скликання від 24 грудня 2021 року № 1177 https://ps-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gromadi-09-29-58-21-12-2021	Не враховано
52	Студенянська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Студенянської сільської територіальної громади на 2023-2028 роки, затверджена рішенням 32 сесії Студенянської сільської ради 8 скликання від 22 грудня 2022 року № 1466 https://rada.info/upload/users_files/04327554/e11ec34860aac85e98d37cf91cd7962f.pdf	Не враховано
53	Томашпільська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Томашпільської селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 7 сесії Томашпільської селищної ради 8 скликання від 28 квітня 2021 року № 956 https://tomashpilska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-09-31-27-15-02-2018	Враховано
54	Шпиківська селищна рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Шпиківської селищної територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 7 сесії Шпиківської селищної ради 8 скликання від 28 квітня 2021 року № 1 https://shpykivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-20212030-rr-11-00-37-12-04-2021	Не враховано
Хмельницький район			
55	Хмельницька міська рада	Наявна Стратегія розвитку Хмельницької міської територіальної громади до 2027 року https://rada.ekhmilnyk.gov.ua/uk/page/strategiya-gromadi	Враховано
56	Війтівецька сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Війтівецької територіальної громади на 2021-2030 роки, затверджена рішенням 13 сесії Війтівецької сільської ради 8 скликання від 16 липня 2021 року № 294 https://viitivtysi-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-11-37-10-15-02-2018	Враховано
57	Глуховецька селищна рада	Наявна Про Стратегію розвитку Глуховецької селищної територіальної громади на 2021-2027 роки, затверджена рішенням 16 сесії Глуховецької селищної ради 8 скликання від 22 грудня 2021 року № 425 https://gluhovecka-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-gluhoveckoi-selischnoi-teritorialnoi-gromadi-09-01-25-22-12-2021	Враховано
58	Іванівська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Іванівської сільської територіальної громади – 2030, затверджена рішенням 10 сесії Іванівської сільської ради 8 скликання від 20 травня 2021 року № 176 https://ivaniv-gromada.gov.ua/strategiya-ivanivskoi-teritorialnoi-gromadi2030-14-57-44-29-01-2021	Враховано

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4
59	Калинівська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегічного плану розвитку Калинівської міської об'єднаної територіальної громади на 2020-2030 роки, затверджений рішенням 53 сесії Калинівської міської ради 7 скликання від 18 вересня 2019 року № 141 https://kalynivska-objednana-gromada.gov.ua/docs/249710	Не враховано
60	Козятинська міська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Козятинської міської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 12 сесії Козятинської міської ради 8 скликання від 24 червня 2021 року № 361-VIII https://komr.gov.ua/strategy/strategiya-2030-rozvitok-gromadi	Враховано
61	Махнівська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Махнівської територіальної громади до 2027 року, затверджена рішенням 14 сесії Махнівської сільської ради 8 скликання від 12 жовтня 2021 року № 08-14-08 https://mahnivska-gromada.gov.ua/strategiya-rozvitku-mahnivskoi-teritorialnoi-gromadi-17-07-34-05-10-2021	Враховано
62	Самгородоцька сільська рада	Наявна Стратегія розвитку Самгородоцької сільської територіальної громади Хмельницького району Вінницької області до 2030 року, затверджена рішенням 18 сесії Самгородоцької сільської ради 8 скликання від 16 грудня 2021 року № 714/18-8 https://samhorodotska.ukraina.org.ua/stratehiya-rozvytku-hromady-na-2022-2030-rr	Враховано
63	Уланівська сільська рада	Наявна Про затвердження Стратегії розвитку Уланівської територіальної громади до 2030 року, затверджена рішенням 19 сесії Уланівської сільської ради 8 скликання від 08 грудня 2021 року № 421 https://ulaniv-rada.gov.ua/strategiya-rozvitku-2030-08-40-59-29-07-2021	Враховано

спільних проблем та реалізація завдань з ефективного і продуктивного зростання громади, використання наявних ресурсів та сильних сторін. У результаті проведеного нами аналізу офіційних вебресурсів органів місцевого самоврядування територіальних громад Вінницької області, нормативний документ (рішення сесії), що засвідчує наявність стратегії розвитку територіальної громади мають 61 з 63 громад Вінниччини. Відсутні стратегії розвитку у 2 громадах: Джулинській сільській та Вапнярській селищній. Цілі сталого розвитку враховані в 36 стратегіях розвитку територіальних громад.

Не враховано цілі сталого розвитку в 25 громадах. Велика кількість громад, які мають стратегію розвитку та врахували в ній цілі сталого розвитку, свідчить про високий рівень обізнаності та управлінського досвіду у керівників громад, а також глибоке розуміння мети такої стратегії та переваг для громади від її створення. Наше дослідження може бути корисним у перспективі подальших моніторингових з метою аналізу результатів виконання стратегій сталого розвитку громадами Вінницької області, їх ефективності, впливу на економічний, соціальний і екологічний стан громад для ефективного управління.

ЛІТЕРАТУРА:

- Бурик З. М. Стратегічне планування розвитку територій, як інструмент управління. *Публічне урядування*. 2020. № 5(25). С. 53–62. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/public-management/article/view/151> (дата звернення 01.08.2024).
- Клименко М. О., Клименко О. М., Клименко Л. В. Сталий розвиток місцевих громад: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2018. 296 с.
- Коваленко А. О. Стратегічне планування сталого розвитку України. Київ: ПрофКнига, 2018. 424 с.
- Мудрак О. В., Мудрак Г. В. Екологічна політика як пріоритетна складова стратегії збалансованого розвитку Вінницької області: Навчально-методичний посібник. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 2017. 69 с.
- Мудрак О. В., Мудрак Г. В. Стратегія збалансованого розвитку Вінницької області: екологічна складова: Навчально-методичний посібник. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 2013. 84 с.

6. Непеїна Г. В., Сербулова Н. А., Смирнов В. М., Смирнова С. М. Особливості застосування механізмів управління сталим туризмом, індикаторів та індексів сталого розвитку. *Екологічні науки*. 2018. № 4(23). С. 78–82. URL: <http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2018/4/19.pdf> (дата звернення 01.08.2024).

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 01.08.2024).

8. Практикум з розробки стратегій місцевого сталого розвитку: Навчальний посібник [М.О. Клименко, В. М. Боголюбов, Л. В. Клименко, О. А. Брежицька]. За ред. М. О. Клименка і В. М. Боголюбова. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 230 с.

9. Романюк С. А. Теорія та практика стратегічного управління. Київ: НАДУ, 2019. 232 с.

10. Фурдичко О. І., Шкуратов О. І. Стратегічне управління екологічною безпекою в аграрному секторі. *АгроСвіт*. 2016. № 8. С. 3–8. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/8_2016/2.pdf (дата звернення 01.08.2024).

11. Щербак Н. В. Стратегічне планування в системі державного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. № 3(46). С. 52–60. URL: <https://grani-print.dp.ua/index.php/dridu/article/download/424/340> (дата звернення 01.08.2024).

REFERENCES:

1. Buryk, Z.M. (2020). Stratehichne planuvannia rozvytku terytorii, yak instrument upravlinnia [Strategic planning of territorial development as a management tool]. *Publichne uriaduvannia – Public administration*, 5(25), 53–62. Retrieved from: <https://journals.maup.com.ua/index.php/public-management/article/view/151> (access date 01.08.2024) [in Ukrainian].

2. Klymenko, M.O., Klymenko, O.M., & Klymenko, L.V. (2018). *Stalyi rozvytok mistsevykh hromad: pidruchnyk [Sustainable development of local communities: textbook]*. K.: Vydavnychiy dim “Kondor”. 296 s. [in Ukrainian].

3. Kovalenko, A.O. (2018). *Stratehichne planuvannia staloho rozvytku Ukrainy [Strategic planning of sustainable development of Ukraine]*. Kyiv: ProfKnyha. 424 s. [in Ukrainian].

4. Mudrak, O.V., & Mudrak, H.V. (2017). *Ekolohichna polityka yak priorityetna skladova stratehii zbalansovanoho rozvytku Vinnytskoi oblasti: Navchalno-metodychnyi posibnyk [Environmental policy as a priority component of the balanced development strategy of Vinnytsia region: Educational and methodological manual]*. Vinnytsia: FOP Korzun D.Yu. 69 s. [in Ukrainian].

5. Mudrak, O.V., & Mudrak, H.V. (2013). *Stratehiia zbalansovanoho rozvytku Vinnytskoi oblasti: ekolohichna skladova: Navchalno-metodychnyi posibnyk [Strategy of balanced development of Vinnytsia region: ecological component: Educational and methodological manual]*. Vinnytsia: FOP Korzun D.Yu. 84 s. [in Ukrainian].

6. Niepieina, H.V., Serbulova, N.A., Smyrnov, V.M., & Smyrnova, S.M. (2018). Osoblyvosti zastosuvannia mekhanizmiv upravlinnia stalym turyzmom, indykatoriv ta indeksiv staloho rozvytku [Peculiarities of the application of sustainable tourism management mechanisms, indicators and indices of sustainable development]. *Ekolohichni nauky – Environmental sciences*, 4(23), 78–82. Retrieved from: <http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2018/4/19.pdf> (access date 01.08.2024) [in Ukrainian].

7. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11 lystopada 2015 roku № 932 “Pro zatverdzhennia Poriadku rozroblennia rehionalnykh stratehii rozvytku i planiv zakhodiv z yikh realizatsii, a takozh provedennia monitorynhu ta otsinky rezultatyvnosti realizatsii zaznachenikh rehionalnykh stratehii i planiv zakhodiv” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 11, 2015 No. 932 “On approval of the Procedure for the development of regional development strategies and action plans for their implementation, as well as monitoring and evaluation of the effectiveness of the implementation of the specified regional strategies and action plans”]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text> (access date 01.08.2024) [in Ukrainian].

8. Praktykum z rozrobky stratehii mistsevoho staloho rozvytku: Navchalnyi posibnyk (2017) [Workshop on development of local sustainable development strategies: Training manual]. M.O. Klymenko, V.M. Boholiubov, L.V. Klymenko, O.A. Brezhytska. (Klymenko, M.O., Boholiubov, V.M., Eds). Kherson: OLDI-PLIuS. 230 s. [in Ukrainian].

9. Romaniuk, S.A. (2019). *Teoriia ta praktyka stratehichnoho upravlinnia [Theory and practice of strategic management]*. Kyiv: NADU. 232 s. [in Ukrainian].

10. Furdychko, O.I., & Shkuratov, O.I. (2016). Stratehichne upravlinnia ekolohichnoiu bezpekoiu v ahrarnomu sektori [Strategic management of ecological security in the agricultural sector]. *AhroSvit – AgroSvit*, 8, 3–8. Retrieved from: http://www.agrosvit.info/pdf/8_2016/2.pdf (access date 01.08.2024).

11. Shcherbak, N.V. (2020). Stratehichne planuvannia v systemi derzhavnoho upravlinnia [Strategic planning in the state administration system]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – State administration and local self-government*, 3(46), 52–60. Retrieved from: <https://grani-print.dp.ua/index.php/dridu/article/download/424/340> (access date 01.08.2024).